

15 BANI NUMERUL

ABONAMENTELE

NOEP LA I SI 16 A FIE-CAREI LUNI SI SE PLATESC TOT-PAUNA INAINTE

IN BUCUREȘTI La casa Administrației
IN TARA: Prin mandate postale.
Pentru 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei.
IN STREINĂTATE: La toate oficiile postale din Uniune, prin mandate postale.
Pentru 1 an 50 lei, 6 luni 25 lei.
LA PARIS: Se găsește jurnalul cu 15 Cent. numărul, la Kioscul din rue Montmartre 113 Bulevardul St. Germain No. 84.

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

GRIGORE VENTURA

Prim-redactor responsabil

EPOCA

APARE IN TOATE ZILELE DE LUCRU

15 BANI NUMERUL

ANUNCIURILE

DIN ROMANIA SE PRIMESC DIRECT LA ADMINISTRATIILE

La Paris: la Agence Havas, Place de la Bourse, 8.

Agence Libre, rue Notre Dame des Victoires 30, (Place de la Bourse) pentru Paris, Franca, Germania, Austro-Ungaria, Italia si Marea Britanie.

Anunciuri pe pag. IV, linia 30 bani, annunciuri si reclame pe pagina treia 9 lei linia

50 BANI UN NUMER VECHEB

REDACTIA SI ADMINISTRATIJA

No. 3.—Piata Episcopiei.—No. 3.

UN MONOPOL IN PRIMEJDIE

SCANDALURI PARLAMENTARE

CESTIUNEA CUMULULUI

O impacacine la Orizont

FEMEIA MORTULUI

UN MONOPOL IN PRIMEJDIE

S'a deschis, zilele trecute, in aceste coloane, o campanie in favoarea țaranului Român. Ne propunem cu toții a ureta neajunsurile de care suferă populația rurală, încercările greșite ce s'au făcut pentru a le vindeca, și, în fine, care ar putea fi, după noi, leacul la o asemenea stare de lucruri. Punctul nostru de vedere era așa de nepărtinitor, încât am început prin a declara că toate regimurile care au guvernat succesiv această țară de la 1864 încoace, or au făcut rău țaranului, or nu i-au făcut nimic, or n'au reușit a-i face bine. Acest studiu era să fie, în gândul nostru, o schiță teoretică a principiilor care le am anunțat de la aparițiunea acestui ziar, și care vom căta a le pune în practică la intrarea noastră în viața publică. Simplă expunere de motive și nimic mai mult.

Dar d'abia am scris primele linii ale acestui studiu și ne pomenim cu niște atacuri infuriate din partea a trei ziare diferite: *Lupta, Unirea*, și un al treilea pe care podoarea nu ne iartă s'el numim. Nu ne am fi dat osteneală d'a răspunde oficioaselor organe ale colectivității. Nu și fac decât meseria lor când ne atacă; și puțina pâine ce o câștigă cu această onorabilă meserie, e destul de amară, ca să nu o amărim mai mult. Dar când ne atacă un om ca d-nul Panu și un ziar ca al său, pentru care avem stima ce au între deșit tovarășii de luptă, stimă născută din cămăriele care ne au fost aruncate și de care ne am apărat mutual, din răboiul susținut de noi în contra guvernului și în care, de și sub drapeluri diferite, apărăm aceeași cauză, o l'atunci «le pavillon couvre la marchandise.» Cum ar zice d-nul Maiorescu «cu d-nul Panu se discută» și vom să discutăm. Deci vom răspunde și d-lui Panu, și bașca, scaielor colectiviste care s'au agățat de haina lui, fără voia sa.

D-nul Panu pleacă de la principiul că toate reformele, toate îmbunătățirile pe care o clasă dirigență le realizează pentru o altă, pe care o dirigează, sunt, sau interesante, sau greșite.

Pe câtă vreme țaranii nu vor fi în stare ca se ceară el reforme, el se și le formuleze; pe câtă vreme clasa dirigență își va lua această sarcină, pe atăta timp soarta țaranului va fi rea, reformele aproape nule, în tot cazul interesate.

Și, ca urmarea acestui principiu, d-nul Panu adaugă:

Ce trebuie să se facă pentru țaranii? Primul și însemnatul lucru este d'a-i lumina, d'a-i pune în poziție să-și cunoască situația lor. Incolo, reformele care vor fi de realizat, vor fi acele cerute de ei, susținute și impuse de ei.

Adică, până ce țaranii vor fi primit învătătură, până ce vor fi luminați, până ce își vor cunoaște et singuri drepturile și trebuințele, ar trebui după teoria d-lui Panu, să nu ne ocupăm de deșii de cât pentru a-i instrui, a-i lumina, ale da deslușiri asupra acestor drepturi și acestor trebuințe. Eată o teorie, pe care nu o vom împărtăși nici o dată, căci a o susține ar fi într'adevăr a merita învinovățirea, ce ni se aduce atât de des, că suntem reacționari. Noi credem că, până când țaranul își va da seama despre toate trebuințele sale, trebuie ca clasele care stau mai sus de cât deșul în ierarhia intelectuală, să se ocupe de buna sa stare. De buna stare fizică d'antău, căci există un principiu științific, pe care nu l'va contrazice d-l.

Panu, și acesta e că nici o dată cultura intelectuală nu se poate desvolta într-o țară, dacă cultura fizică și starea economică n'au ajuns la un nivel îndestulător. După ce vom fi ajuns la acest nivel îndestulător de bun tratat fizic, atunci, ne vom putea ocupa și va trebui chiar să ne ocupăm, de a i da o altă educație, de cât cea pur și simplu necesară pentru aplicațiile vieții zilnice.

Dar se admitem chiar că punctul de vedere al d-lui Panu e posibil de realizat, și că prima dispoziție de luat ar fi de a da țaranului o altă instrucțiune de cât cea elementară și reală, așa cum pare a dori d-sa. Să vedem ce efecte ar avea o asemenea măsură, chiar dacă ar izbuti. O autoritate înaintea căreia d-l. Panu nu poate de cât să se închine, și pe care a răzimat adese-ori raționamentele sale..... am numit pe Herbert Spencer.... zice următoarele în această privință: *Nu credem să se găsească multe persoane care se susține serios că instrucțiunea este importantă și că caracterul este puțin lucru relativ cu densa. Avem toți ocazia d'a observa cât de mult un lucrător neînvațat, dar activ, cinstit și sobru, e mai folositor pentru el și pentru cei-l'alți de cât lucrătorul instruit, care nu se ține de vorbă, își petrece vremea la cărciumă și își negrijeste familia. Ori-cine vede că moralitatea e mai importantă pentru prosperitatea socială de cât instrucțiunea. Cu toate acestea nu se estrage corolarul evident. Nu se întreabă lumea ce efect vor produce asupra caracterului procedurile artificiale pentru difuziunea instrucției. Toate scopurile la care trebuie să țintească legiuitorul nu au nici o importanță față cu cel care consistă a forma caracterul; cu toate acestea, acest scop e absolut lăsat de o parte.*

Ce reiese din aceste rânduri ale lui Herbert Spencer? Pur și simplu o conțzicere formală a teoriei d-lui Panu, cum că prin instrucție, și numai prin instrucție, s'ar putea ameliora soarta țaranului. Instrucțiunea ce i se va da nu va sluji întru nimic la aceasta. Numai când moralul țaranului va fi format, el va fi apt a beneficia de această instrucție. Dar, crede d. Panu, că poți să înveți principii, fie cât de frumoase unu om care moare de foame. În lupta pentru existență, ființa, ori care va fi, pune faptul d'a-și procura hrana zilnică mult mai presus de orice altă preocupare, și omul face cu atât mai puțin excepție la această regulă, cu cât e mai incult. Ar pare dar, că ne găsim într'un cerc vicios, dar acest cerc vicios nu e de cât aparent, și avem un mod foarte simplu d'a eși dintr'ansul: se dăm hrana zilnică, adică bunul tratat material țaranului, și apoi instrucțiunea mai înaltă, noțiunile care es din cadrul celor trebuințioase pentru viața zilnică, admitem că o cultură intelectuală ca cea care o cere d. Panu, s'ar putea realiza vre o dată, în marile părturi sociale, și n'ar fi cum o credem, eternul postulat al pedagogiei.

Din cele ce preced, cred că reiese destul de clar că nu suntem în contra instrucției date țaranului, dar că credem că ameliorările materiale și morale trebuie să precedă la dânsul ameliorările intelectuale.

Iată răspunsul nostru la învinovățirile ce ni le-a făcut d. Panu, căci suntem autorizați a crede că articolul d-sale—de și nu ne numește—răspunde la articolul nostru asupra țaranului. Aci se sfârșește dar partea plăcută a discuției noastre. D. Panu ne-a făcut obiectii serioase, întemeiate pe principii sale, și cu plăcere i-am răspuns iarăși prin obiectii serioase, întemeiate pe principiile noastre. În aceste condiții, discuția e folositoare ambelor părți. Ne pare rău că ne mai rămâne o parte mai desplăcută de tratat, adică cea de a răspunde învinovățirilor presei miuile. Vom fi scurți, și apoi... vom arde zahăr.

Suntem învinovății că nu suntem sinceri în iubirea care o arătam pentru țaranii, și ni se pune în spinare că vrem să înălțăm pe țaran; că vrem

s'el ridicăm dreptul electoral; că vrem să-l ridicăm puțința d'a și tocmi și vinde liber munca; că vrem să-l încurcăm cu datorii fără a-i da nici un drept.

Iar, pe de altă parte, la afirmația noastră că guvernul colectivist n'a făcut nimica pentru țaran, ni se răspunde că el:

1. Când a venit la putere, a găsit pe țaranii deposedați de pământurile de la 64. Le a întors pământurile.
2. A împroprietărit peste 40,000 însurăți.
- 3) A deschis țaranilor puțința d'a cumpăra pământ din moșiile Statului. Numeroasele cereri de cumpărare dovedesc că era nevoie d'această măsură.
- 4) A creat creditele agricole, ca țaranii să poată găsi bani pentru cultura pământului.
- 5) A modificat legea tocmelor agricole pentru a garanta pe țaran față cu proprietarul, întru cât e prin puțința legii s'o facă.
- 6) A creat comisiile agricole, un soi de camere de agricultură, care să grăbească progresul agriculturii și să l sistematizeze. Bez concursurile între plugari, ca îndemni la muncă.
- 7) A înmulțit școlile rurale.
- 8) A redus fonciera pentru țaranii de la 6 la 5 la sută.
- 9) A coborât impozitul direct de la 18 la 6 lei pe an.

Ni se aduc deci niște învinovățiri fantastice. Când afirmăm că țaranul ar prefera drepturile sale politice o ameliorare a bunului său tratat material, colectivistul nostru adversar zbiară în gura mare, că vrem să luăm țaranilor drepturile lor electorale; de loc; de și credem, cu majoritatea țerei, că nu i pasă țaranului de această urmă unde e dus ca o turmă de oi, nici nu ne gândim a-i ridica drepturile electorale. Aceasta ar fi chiar o prostie din partea noastră, fiind că țaranul va vota tot d-a una pentru cine îi va procura o îmbunătățire materială, iar nici o dată (de nu e constrâns prin forța brută) pentru acei ce îi dau numai vorbe late și vechiul stock al declarațiilor demagogice. Celor-l'alte învinovățiri nici nu vom răspunde, fiind că nu se întemeiază măcar pe o interpretare falsă a articolelor noastre. Nu se întemeiază absolut pe nimica.

Cât pentru alegățiunile relative la ce a făcut guvernul colectivist pentru țaran, dimensiunile acestui articol nu ne permit d'a face aci alt-ceva, de cât de a zice că vom discuta într'un viitor articol toate aceste afirmații și vom face demonstrația absolută lor falsității.

Dar revenim la întrebarea ce o punem la început. De ce această furie? Ei, aci ajungem la adecate. Partidul așa zis liberal se obicinuse a considera ca un monopol exclusiv apărarea, în cuvinte, a intereselor țaranului. În fapt, bine înțeles, nu se făcea nimic. Când au văzut că vin oamenii care iau în mână cauza țaranului cu hotărârea neclintită d'a executa ce făgăduesc, s'au temut ca acest izvor de popularitate facilă să nu se sece pentru deșii... *Inde irae.*

Monopolul e în primejdie.

Alec A. Bals

TELEGRAME

AGENTIA HAVAS

Berlin, 9 Martie (7 ore seara). Știrile ce circula asupra stării sănătății împăratului și crisa supremă la care ar fi dat loc, sunt cu totul neexacte.

Sofia, 9 Martie. Din toate orașele Bulgariei sosesc știrile cele mai asigurătoare. Linistea în țară e generală.

Viena, 9 Martie. După «Corespondența Politică» o depeșă circulară guvernului rusesc cere ca cabinetele europene să useze de influența lor spre a împiedica cruzimele ce s'ar putea comite în timpul luptelor dintre partide a căror teatru este și poate fi Bulgaria. Pare că această depeșă a fost expediată înaintea executărilor din Ruscuk dar că execuțiunile se și îndeplinesc când a fost comunicată cabinetelor.

«Corespondența Politică» adaugă că Franca e cu totul dispusă a urma pe Rusia în inițiativa ce a luat-o această putere, pentru că vede în îndeplinirea dorințelor rusești mijlocul cel mai propriu a neutraliza impresiunea ce a produs în Rusia recente evenimentele.

Berlin, 9 Martie.

Reichstagul prin 223 voturi: contra 48 a adoptat primul articol al proiectului militar. Au fost 83 de abțineri. Au votat pentru: Dreapta, naționali-liberalii, 7 membri din centru; cei-l'alți membrii ai centrului s'au abținut.

Au votat contra: liberalii, socialiștii și deputații Alsaciei-Lorenei.

Berlin, 9 Martie.

Reichstagul a adoptat articolul 2 al proiectului de lege militar cu o majoritate de 247 voturi contra 120. Cele-l'alte articole s'au votat prin aclamațiune.

Berlin, 9 Martie.

D. de Lesseps a sosit aci. A fost primit la gară de d. Herbetle, ambasadorul Francei. Regimentul gardiei, al cărui șef e împăratul Alexandru, va trimite o deputațiune la St.-Petersburg. Această deputațiune e trimeasă pentru ca împăratul să aprecieze noul echipament.

Paris, 9 Martie.

Cu toate desmințirile date, ziarul «Italia» asigură că în negocierile secrete ce s'au făcut, a fost în adevăr vorba de cedarea eventuală a Tunisului Italiei. Dar că Engliera a făcut obiecțiunea că posedarea de către Italia a rafel din Bizertia ar fi mai periculoasă pentru navigațiunea pe Mediterana de cât prezența francezilor în Tunis.

AGENTIA LIBERA

Londra, 9 Martie.

Generalul Redwes Buller va fi numit șef al statului-major general al armatei în tocut generalului Arthur Herbert.

St. Petersburg, 9 Martie.

«Le Journal de Saint-Petersbourg» zice că excelele Regenței bulgare vor aduce convingerea că este urgent de a pune capăt martirului poporului bulgar, de oarece Regența a trecut peste marginele permise, și a abusat de răbdarea lumii.

Madrid, 9 Martie.

Dupe o conferință ținută între domniul Marlos, președintele camerei, d-nu Mateo Sagasta, președintele consiliului și d. Morel, ministrul afacerilor străine, crisa ministerială este de-o-cam-dată înlăturată. Democrații sunt nemulțumiți de acest rezultat.

Petersburg, 9 Martie.

«Le Journal de St.-Petersbourg», în articolul ce v'am semnalat, relativ la executările din Ruscuk, zice că aceste acte barbare din partea dictatorilor bulgari, a hotărât pe Poarta, în urma reprezentațiilor ce i s'au făcut de către ambasadorii Rusiei și Germaniei, de a însărcina pe comisarul el Riza-bey ca să viziteze pe arestați și să împiedice excese noul din partea Regenților. Poaia rusă zice că e urgență se pună capăt martirului ce îndură sermanul popor bulgar pe care o prea mare indulgență din partea Europei l'a dat prada anarhiei. Răbdarea are margini, aceste margini au fost trecute.

Berlin, 9 Martie.

D. Huelsen, comandantul regimentului de gardă care poartă numele împăratului Alexandru, va pleca în curând cu o deputațiune la Petersburg spre a cere audiență țarului.

CESTIUNEA ZILEI

SCANDALURI PARLAMENTARE

Adese ori îți pui întrebarea dacă camera aceasta e mai mărșavă de cât e incapabilă, or e mai incapabilă de cât mărșavă.

Ca Alfred de Musset, care în tinerețe găsea că cea de pe urmă carte ce o citise e cea mai admirabilă, așa și noi după fie care nouă lege votată de Camera, suntem dispuși a găsi parlamentul acesta mai incapabil de cât e mărșav și după fie care nouă scandal a l găsi mai mărșav de cât e incapabil.

Astă-zî însă, actele inepte ale parlamentului și scandalurile se succed cu atăta repeziune, în cât nici această distincțiune măgulitoare pentru colectivități nu mai e posibilă, și după votul de alaltă-eri în cestiunea cumului, onorabili colectivități nu vor obiecta că nu pot cumula ambele calități.

Pe când d. Mărzescu adresează guvernului o interpelare asupra nepuținței came-

rilor și guvernului d'a aduce la îndeplinire vre-una din făgăduiele făcute prin mesajul tronului, camerele colectiviste se ilustrează cu respingerea legii cumului, iar pe când d. Fleva arată absoluta incapacitate a camerilor actuale, punând în relief deservita sterilitate a acestui parlament, camerele ne dau spectacolul unor scandaluri ne mai pomenite și d. Leca președintele Camerei face prin aceste spectacole o concurență nealeală cumulardei Beizadele, președinte senatului și al balurilor mascate de la Eforie.

Ne-a fost dat să vedem comitându-se în ședința de eri toate rușinele.

Cititorii au văzut din darea de seamă parlamentară cât de scandaloașă a fost purtarea majorității: Regulamentul violat, dreptul de a vorbi ridicat minorității; chemări la ordine și censuri nedrepte aplicate minorității; președintele adresând insulte deputaților, măriându-se și demisionând cu scandal, și în fine voturi ilegale date dupe ce ședința fusese ridicată și admise cu a cincea parte numai din numărul deputaților.

Iacă în trecut tabloul desgustător al preșentului nostru parlament.

Să le fie de bine!

CESTIUNEA CUMULULUI

Primim de la d. Al. Lahovari, următorea scrisoare, pe care ne grăbim a o publica:

Domnule redactor,

Legea cumului a fost discutată în timp de patru ani în adunările colectiviste fără să se ajungă la un rezultat. Camera șterge, Senatul adaugă, și guvernul privește, frecându-și mâinele de nepuțința puterilor legiuitoare. Cumularii încasează, și publicul plătete. Este probabil că această comedie va ține până în ajunul căderii Colectivității.

Atunci se va vota un proiect de lege foarte strâșnic...., pentru succesori. Vă trimet aci un proiect de lege care e l' crez precis și complet pentru a strîpi abuzul, și care tot într'un timp ține socoteală de singurul interes social care, a putut vre-odată autoriza cumulul, adică interesul instrucțiunii publice.

Este evident că un medic învătă, un matematician eminent, un juriconsult capabil, care ar exercita vre o funcțiune publică precum inginer sau arhitect al statului, medic al vre-unu spital, sau chiar magistrat, ar putea tot d'o-dată fără nici o jignire se ocupe o catedră pentru a preda materia specială a științei pe care o aplica. Practica de toate zilele care o face în arta sa, nu poate de cât să lumineze și să întărească expunerea ex professo care o predă după catedră.

Afara de acest cas special, pe care proiectul meu îl prevede, ori-ce cumul este un scandal, un abus, un furt în detrimentul publicului, căruia cumularul îi ia banul în schimbul unei munci care nu poate să facă și al unu timp pe care nu mai este stăpân. Vă supui dar acest proiect cu deplina încredere că Adunările și guvernul actual se vor grăbi a l respinge.

Primiți salutările mele amicale.

Al. Lahovari.

LEGE

Art. 1. Nimeni nu poate cumula două funcțiuni ale Statului, județului sau comunei sau ale stabilimentelor de utilitate publică puse sub control direct al Statului, precum Eforiile, Banca, Societățile de Credit Rural, Urban sau Agricol.

Art. 2. Nimenia nu poate cumula două mandate electiv, precum cele de Senator sau deputat, consilier județian, consilier comunal, sau membru în consiliurile de administrațiune, director, censor al stabilimentelor menționate în art. 1.

Art. 3. Se poate cumula nu mai mult de cât un singur mandat electiv cu o singură funcțiune publică, în cas când acestea ar fi declarate de legi compatibile între dânsese.

Art. 4. Se poate cumula nu mai mult de cât o singură funcțiune publică cu o singură catedră a învățământului public.

Art. 5. Pensionarii care vor ocupa vre-o funcțiune publică sunt obligați a opta între pensie și leafă.

CRONICA

O impacaciune la Orizont

In urma partajului a căruia victimă a fost ieri indignatul general Leca, președintele Adunăturii din baraca d-lui Dimanța, se spune că generalul se va retrage la Bacău.

Lucrul este organizat încă de mult și iată cum se va petrece :

La ora 11 noaptea, generalul, însoțit de mai mulți dintre credincioșii săi precum d-nii St. Șendrea, Andrei Vizantie etc. va porni din București spre Bacău.

Credincioșii se vor întoarce imediat înapoi, vor spune că toate silințele lor spre a readuce pe general au fost zadarnice și că trebuiesc făcute mari demonstrații de simpatie în favoarea sa.

Indată consiliul de miniștri va desemna pe d. Eug. Stătescu, care a înjurat anul trecut pe d. Leca, ca în anul acesta să aducă toate laudele posibile; Camera va vota de urgență o nouă linie ferată la Moinești, iar o delegațiune de 21 deputați, va merge la Bacău ca să roage încă o dată pe general.

Generalul va rezista puțin, ca general ce este, apoi se va preda fără condițiuni, în mâinile delegațiunii, care l va readuce la București, pentru a începe din nou călcarea regulamentului.

Indată ce va intra în Cameră d-sa, va pronunța un discurs răgușit și mirolăitor, va declara că numai pentru țară și liberalism trăește și va face apel la majoritate ca să l aperse. Iar majoritatea va vota de urgență următorul regulament în două articole :

Art. I. Nici un deputat din opozițiune nu poate vorbi de cât atunci când va voi d-l. General Leca.

Art. II. Deputații din opozițiune, vor putea vorbi în tot d-a-una când vor susține proiectele de legi care acordă avantajii personale Generalului.

Generalul își va șterge apoi lacrimile cu recunoștință și se va urca din nou la președinție unde va trage o înjurătură deputaților cari au luat cuvântul contra acestui regulament.

Seara va fi un mare banchet în restaurantul Hugues supt președinția Generalului, care va sta la locul său obișnuit așind la dreapta pe d-l. Andrei Vizantie, iar la stânga pe d-l St. Șendrea. Măncarea va fi :

Tuică	Ion Bratianu
Mezelicuri	Maruntisuri patriotice
Giorbă	Colectivista
Maioneză	Stefan Belbio
Papricaș	Conven. Austro-Ungara
Giulama	Fundescu
Friptură	Electorala
Vinat	Colonel Bibescu
Prăjituri	Convențiunea Consulara
Poame	Liberal-Nationale
Alune	Mitila Sturdza
Struguri	Tata Naftalina
Semințe de dovlec	Beizadea Mitica.
Înghețată	Bombe Botosenene
Bere	Carol I
Vin	Indignatiune
Șampanie	General Leca
Cafea	Tarava nemteasca
Scobitori	Bâte electorale

Banchetul va fi organizat de către d. Fundescu, care la sfârșit va primi cuvintele felicitării.

Dupe masă, întreaga ceată va porni să spargă câte-va geamuri... dar nu la redacțiile gazetelor din opoziție.

În timpul banchetului va apare directorul *Voinței Naționale* și profitând de indignația generală, va smulge mai multe abonamente pe câte un an de la conmeseni, afară de generalul Leca, care, ca om cu educație, nu citește asemenea gazete.

La sfârșit Conul Fanică va oferi și d-sa aceea ce va putea, acelora care vor putea.

Reclamă americană, nu alt-ceva.

Radu Tândără

ACTE OFICIALE

— În administrația centrală a ministerului finanțelor, direcția contribuțiilor directe, se fac următoarele înaintări :

D. G. Virescu, actual arhivar, e numit verificator clasa I, în locul d-lui I. P. Miller, demisionat.

D. Ștefan Eftimescu, actual copist, e numit arhivar în locul d-lui G. Virescu, înaintat.

— Se acordă împământenirea cu dispensă de stagiu d-lor Iulius Wittstok, dr. Constantin Rădulescu, Heinrich Adolf Friedsam, Abraham Ibrăileanu, Wilhelm Em. Prauss.

INFORMATIUNI

După ședința Camerei de erj, miniștrii s-au întrunit și au hotărât ca d. Ion Brătianu să se facă o demarșă personală pe lângă generalul Leca pentru a l îndemna să se retragă demisiunea.

Din parte-ne, am putea pune rămasag că nici de astă-dată d. Leca nu va rămâne surd la glasul sirenei dispensatoare a liniilor de drum de fer de interes local, și că va relua clopoțelul cu care conduce așa de bine turma colectivista din Cameră.

Ziarele oficioase desmint că regența bulgară ar fi pus mâna pe probe arătând că guvernul nostru a fost amestecat în resoala de la Silistria și Rusciuk. Această desmințire nu ajunge; am dori ca și unii din contrații noștri, ca guvernul să dea un comunicat categoric în această privință, căci alt-fel vom crede svonorile ce am înregistrat pînă acuma sub rezervă.

Un comunicat în atare materie este cu atât mai mult de dorit, cu cât nu se știe cu ce ochi puterile străine ar privi partea ce guvernul nostru a luat la resoalele din Bulgaria.

D. doctor Rîmniceanu pare foarte hotărât să persiste în demisiunea sa din Cameră.

Să se țină de cuvânt și apoi să se se mai zică că în vremurile noastre nu se ved minuni !

Se zice că absența Regelui și Reginei din țară va fi de cel puțin trei săptămâni. De la Berlin MM. LL. vor merge la Neuwied pentru a vizita pe mama M. S. Regina lângă care vor rămâne câte-va zile. Se zice asemenea că la întorcerea Lor în

țară MM. LL. vor fi însoțite de A. S. R. Principesa Iosefina de Hohenzollern, muma Regelui, care va petrece un timp destul de lung în România.

Tot în întrunirea ce a avut a seară, dupe ședința Camerei, miniștrii au hotărât să convoace majoritățile parlamentare în întrunire intimă pentru a chibzui cu dânsese asupra mijloacelor d'a se pune la regulă opozițiunea care pare a fi adoptat obstructionismul.

E posibil ca acea întrunire intimă să aibe loc chiar diseară. Ea va fi în tot cazul una din cele mai nostime din câte s-au ținut pînă acum căci de sigur părerile cele mai caraghioase se vor prezinta.

Pe lângă paralele luate de la camere de d. Kogălniceanu pentru căutarea sănătății sale și călătoria sa în străinătate pe care de altminteri a escamotat-o, *marele bărbat de stat* a a mai luat încă vre-o câte-va mii de lei de la M. S. Regele.

Nu mai d. Kogălniceanu putea realisa misiunea d'a îndupleca pe Rege să facă un asemenea act de dărnicie.

Cartea pastorală adresată de I. P. S. S. Mitropolitul Primat clerului și credincioșilor din eparhia sa, cu ocaziunea postului celui mare, a fost distribuită azi tuturor bisericilor din Capitala. Ea va fi citită în aceste biserici Duminica viitoare.

Incidentul personal între d. Dim. Butculescu și d. Dim. Sturza nu e încă sfârșit.

Mai multe întâlniri au avut deja loc între membrii opozițiunii din cameră și căpeteniile opozițiunii din țară, însă aceste convorbiri nu aveau un caracter oficial.

În cercurile oficioase se dă ca sigur că înainte de plecarea Regelui la Berlin pentru a asista la serbarile ce vor avea loc cu ocaziunea al 90-lea aniversar al nașterii Imperatorului Wilhelm, se va face o remaniere ministerială și că d. D. Sturdza va însoți pe Rege în calitate de ministru de externe.

Înainte de deschiderea ședinții membrii minorității s'au întrunit într-o sală vecină de sala ședii țelor pentru a hotărî atitudinea opoziții în urma scandalurilor de ieri.

S'a hotărît ca mai mulți deputați între cari dd. Cozadini și Fleva să ia cuvântul în chestiune de regulament, în privința incidentelor de ieri.

Știri din Berlin ne anunța ca principele de Bismark va profita de venirea a mai multor personaje marcante la Berlin în scop d'a felicita pe Imperatorul Wilhelm cu ocaziunea zilei de 22 Martie, pentru a deschide niste negocieri menite a asigura pacea.

Din Rusciuk ni se scrie că pînă la data scrisorii Curtea Marțială judecând dntre militarii de grade inferioare care au luat parte la revoltă

124 sergenți, caporali și soldați. Pe deapsa capitală n'a fost pronunțată contra nici unuia. Condemnațiunile sunt mai toate la muncă silnică pe timp mărginit, altele la închisoare simplă.

Pontonierii au fost condamnați toți, fără nici o excepțiune. Osândiții sunt deja expediați la locul unde trebuiesc să și facă osânda.

D. Petrof a răspuns formal consulului Germaniei care intervenise pentru liberarea unor supuși ruși, semnalând mai ales pe doi vînzători de icoane dispăruți și pe unul din cei doi preoți d'împrejurul orașului, că între arestați nu se află absolut nici un supus rus.

DEPESI TELEGRAFICE

AGENTIA HAVAS

Rusciuk, 10 Martie. — Contrariu spuselor ziarului «Noua Presa Liberă» demersul consulilor, care cereau amânarea execuțiilor condamnaților, pînă ce se ajungă recursul lor în grație la Sofia, a fost colectiv.

Erau de față la ședințele curții Marțiale consulul Germaniei reprezentând interesele Rusiei, și colegii sei din Franca, Italia, România, și Grecia. Consulii Austriei și Angliei erau absenți.

Rusciuk, 10 Martie. — O perchișiție s'a făcut ieri seară la părinții lui Karaveloff, pe cari i caută de mai multe zile. Perchișițiunea a fost infructuoasă.

Rusciuk, 10 Martie. — Ziarele rusești sunt interzise în Bulgaria.

Rusciuk, 10 Martie. — Țin din bună sorginte că dupe cererea Rusiei, locotenent-colonel Filoff a fost autorizat a părăsi teritoriul bulgar.

Rusciuk, 10 Martie. — Curtea Marțială și-a pronunțat ieri sentința în afacerea subofițerilor și a soldaților. Soldații au fost grațiați. Doi subofițeri au fost condamnați la 5 ani de forțăreță, cinci subofițeri și caporali, la 8 ani din aceiași pedeapsă ; și în fine alți 5 pe viață. Maiorul Petroff e investit cu puteri absolute care i permit să modifice sentințele pronunțate. Se așteaptă deciziunea sa.

Berlin, 9 Martie. — Guvernul nostru a respuns la nota Porței privitoare la misiunea lui Riza-bey la Sofia. El urează bun rezultat acestei misiuni, dar crede că ea nu va avea nici un succes.

AGENTIA LIBERA

Sofia, 10 Martie. — Sobrania va fi convocată pe la 14 Mai.

Până acum s'au arestat 25 persoane aici.

Berlin, 10 Martie. — Regele și Regina Belgiei sunt așteptați aici.

În cercurile politice se persistă în credința că Rusia nu va eși din rezerva ce și a impus pînă acum în chestia bulgară.

Berlin, 10 Martie. — *Gazeta Germaniei de Nord* salută într'un foileton plin de entuziasm sosirea d-lui Lasseps.

Roma, 10 Martie. — Jurnalele din opoziție susțin că cabinetul va fi nevoit să și dea din nou demisia.

Viena, 10 Martie. — Acțiunea de mediațiune a Porței are aprobarea pu-

terilor. Poarta este autorizată a ține la Sofia un limbaj energetic.

Berlin, 10 Martie. — Ziarul *Tagblatt* anunță că mareșalul Cehkir-pașa, ambasadorul Turciei la Petersburg, a exprimat, în numele Sultanului d-lui de Giers, regretele Porței în privința execuțiilor din Rusciuk. Afară de aceasta, ambasadorul Turciei a comunicat d-lui de Giers că Riza-Bey a fost însărcinat de a exprima Regenței nemulțumirea Porței și a declara că pe viitor ea va fi direct responsabilă de excesele ce s'ar putea întempla.

Viena, 9 Martie.

În cercurile diplomatice se asigură că faptele sângeroase care s'au întemplat în Bulgaria, vor decide cabinetele Europene de a grăbi negocierile diplomatice încerpate în vederea deslășării cestiunei bulgare. De o cam dată se discută cestiunea de a se ști ce atitudine trebuie luată în cazul când Rusia ar cere ca Regența se expieze excesele sale. Este nelăptos că Cabinetele vor ține seamă pretențiunile Rusiei în această privință.

Berlin, 9 Martie.

La a doua cetire a proiectului Septenatului s'a produs o scisiune în partidul centrului. D. Frankenstein a declarat în numele majorității centrului că ea se va abține de la vot. D. Reichensperger a declarat că minoritatea centrului primește septenatul.

În cele din urmă Septenatul a fost primit cu 223 voturi contra 48 și 83 abțineri.

Petersburg, 9 Martie.

Se zice că pe lângă marele duce Michael, se vor mai duce la Berlin cu ocaziunea aniversării zilei nașterii Imperatorului, și marele duce Vladimir cu soția sa. Prințul Dolgorouki va pleca în curind spre a lua posesiune de postul său de trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Rusiei la Teheran.

Petersburg, 9 Martie.

Prințul Lobanoff a fost primit alalt-eri în audiență de către Majestatea Lor Imperator și Impărăteasa. Prințul va sta aici în concediu în timp de o lună.

DIN DISTRICTE

DAMBOVIȚA

Ni se scrie din Tirgoviște că de un an și jumătate să fac întrebări guvernului prin diferite ziare pentru a se ști : ce s'a făcut cu cestiunea banilor susțrași de la comitetul permanent al județului Dimbovița, din fondul casei comerțului agricol precum și din fondul taxei podului de peste Argeș (punctul Găești) și ce exemplu s'a făcut cu delapidatori de bani publici. Pînă azi guvernul a tăcut și n'a apărut nici un comunicat în *Monitor*.

Cerem ca guvernul să facă lumină în această afacere, arătând prin foia oficială cine sunt delapidatorii și ce măsuri s'au luat contra lor, alt-fel vom fi îndreptățiți a crede că vinovați sun ocrotiți de niscai puternici ai zilei.

MEHEDINTI

Citim în *Alarma* din Turnu-Severin : Unul dintre funcționarii inteligenți și onești din administrația județului, anume D. Țepârdea a fost nevoit să demisioneze, scârbit de atatea abuzuri care le vedea comițându-se sub patronajul d-lui prefect, și pe care ne mai

FOIȚA ZIARULUI «EPOCA»

(42)

ALEXIS BOUVIER

FEMEA MORTULUI

PARTEA DOUA

(Urmare)

X

Ziua de plata

Turburarea sa trecuse, se părea că găsise ceia ce căuta ; cum eși casierul el zise zâmbind :

— Am scăpat... și nu mă gândeam la aceasta... nu va ști nimic ; pun amanet o parte din ele pentru suma care mi trebuie și le scot dupe ce mi va veni banii de la Iași.... Aide, am scăpat... Imi perdusem mințile...

Să sculă hotărât a amaneta juvaerurile femeiei sale de care toată lumea se umise și cărora limbușii le atribuiau o valoare de mai bine de 500,000 franci.

Séglin nu se gândea la partea puțin delicată a lucrului ; când era vorba de scăparea lui, firea sa scârboasă reapărea. Combină numai cât va timp mijlocul de a ajunge la scopul său fără a fi hănuit de cine-va de acasă, căci era sigur că împrumutul silit și tănuit

ce l făcea femeiei sale va fi plătit peste două, trei zile.

În casa de Auteuil d. și d-na Séglin aveau fie-care odaia sa ; dar aceasta numai de formă. În realitate odaia Izei era odaia conjugală ; seara, în ajunul zilei de plată, se întoarse și se puse pe lucru în *buduarul* care preceda iatacul în care dormea Iza.

Ei aveau aceleași mobile, aceleași dulapuri, de vreme ce numai acest apartament fusese locuit de la însoțirea lor ; Fernand luase obiceiul de a și strânge acolo hârtiile, corespondența sa ; și era dar ușor să caute pretutindeni fără a deștepta atențiunea soției sale.

Iza însuși îl ajută fără să știe în planurile sale. Văzându-l posomorât îl întrebă de ce e ast-fel și când el îi răspunde că avea mult de lucru în acea noapte fiind-că a doua zi era ziua de plată, ea îi zise alintându se :

— Nu lucra în cabinetul tău.... mi-e frică singură.... Vino cu condicele tale în *buduarul* meu și lucrează lângă mine.

— Da, draga mea, când mă voiți simți obosit mă voiți uita la tine.

— Așa !... vei veghia asupra sclavelor d-tale.

— Asupra iubitei mele.

Și se priviră lung.

Iza chemă pe servitoarea sa și se duse în iatac în timp ce Fernand luă din cabinet câte-va hârtii ca să justifice veghiera sa.

Când se întoarse Iza dormea ; umblă

prin dulapuri și lua sacul de piele de Rusia, împodobit cu o garnitură de platină. Sacul era greu, îl duse în buduar, închise ușele odăiei, trase perdelele, și în vârful picioarelor se așeză din nou la masă.

XI

Ziua de plata

(Urmare)

Acolo scoase din sac juvaerurile și le privi la lumina lampii. Ele îi luară ochii.

Nici o dată nu văzuse așa juvaeruri. Când le sălta în mână parcă se juca cu foc. Séglin prinzând la nădejde, le admira, socotea cât face fie-care bucată și zicea :

— Pentru acest coliet și această brățară voi căpăta mai mult de 100,000 ; pe această sculă cel puțin tot atâta... ; pe aceste trei broșuri aceiași sumă... ; celelalte o să i rămâie.

Puse sculele în sac, îl trhșise cu îngrijire, apoi luând lampa, deschise ușa odăiei și se îndreptă spre pat. Iza dormea zămbitoare ; el o sêrută pe frunte și se retrase în vârful picioarelor. Apoi se coboră în cabinetul său și strânse într-o lădiță sacul de piele de Rusia.

Când se întoarse în iatac i se păru ciudat de a vedea ușa deschisă ; cu toate-acestea își amintea că o închisese ușurel ; Iza dormea tot liniștită. Să culcă și el de grabă ca să se poată scula de vreme a doua zi. În zor de ziuă

se deșteptă și se îmbracă îndată cătând să facă cât mai puțin șgomot.

Abia eși din iatac... și Iza se sculă la rândul ei îmbrăcându-se iute.... Se încălșase, era pe jumătate îmbrăcată când auzi umbletul cuiva.... iute se culcă și se prefăcu ca doarme. Fernand intră ; se apropie iar de pat, o privi cu dragoste :

— Sêrmănică ! nu știe nimic... dar me liniștită.... Astă-zi e ultima mea zi de chin, scumpa mea, și tu ești aceia care mă scapi.

Să plecă ca să o sêrute, dar îndată se dădu îndarat, de frică ca să n'o deștepte. Atunci trecu în buduar și scrisse pe o carte a sa :

«Draga mea, «Astă-zi e zi de plată.... Iartă-mă că m'am dus fără a te îmbrățoșa. Mă întorc la ora dejunului.»

«Soțul tău iubit

«Fernand.»

De și închise ușa cât se poate de încet, Iza îl auzi ; se sculă îndată și, înainte ca el să ajungă la poartă, se îmbrăcă și eși pe o ușă care da pe Sena. Ajungând pe cheu, fluera ; fără zăbavă o trăsura care aștepta lângă puntea de la Auteuil sosi în goana marș.

— Iată-mă, zise vizitiul... Am ureche bună, ce zici ?

— Iute Simon, porunci tânăra femeie, suindu-se în trăsura... iute, iute, la stăpânul nostru !

— Lasă ! lasă ! zise vizitiul dând biciu căilor. În zece minute vom fi la port.

Și trăsura porni în goana mare.

XII

In care cititorul da peste cunoscuti

În acel timp, frumoasa Iza, fermecătoare d-nă Séglin, nu mai era aceeași. Înghemuită într'un colț al trăsुरii, cu ochii arzătorii, cu privirea fixă, dând din cap, din când în când, cu un aer amenințator, era cu totul transformată. Nu mai semăna de loc cu sfoasa, cu naiva fată pe care tot Parisul *fashionabil* o admira și o invidia : era acum un monstru mititel care cu dinții săi ascuțiți rupea batista de dantelă fină cu care voia să și șteargă buzele. Lăfie-care moment scoțea capul pe geamul cupeiței ca să vadă dacă mai avea mult timp până va ajunge. Dar e un lucru pe care toată lumea îl știe, că cu cât vrei să mergi mai iute cu atât birjarul te duc mai încet. Așa era și de astă-dată ; birjarul liniștit pe capră, părea că se gândește la alt-ceva, și nici de cum la mânăatul căilor.

(Va urma)

